

Guía Docente

Datos Identificativos					2024/25
Asignatura (*)	Aprendizaxe e Ensino da Historia e as Ciencias Sociais		Código	652604421	
Titulación					
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación				
Coordinación	Suárez Álvarez, Patricia		Correo electrónico	p.suareza@udc.es	
Profesorado	Suárez Álvarez, Patricia		Correo electrónico	p.suareza@udc.es	
Web	https://pdi.udc.es/es/File/Pdi/F57DK				
Descrición xeral	Na presente materia abordarase a Historia como disciplina escolar e os seus eixos estruturantes; así como as finalidades do ensino da Historia, a educación para a cidadanía, o coñecimento do feito relixioso e a espiritualidade ao longo do tempo, nos seus distintos contextos, e os factos económicos. Para alén das dificultades dos contidos históricos para o estudiantado de Educación Secundaria				

Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
--------	-------------------------------------

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título
---------------------------	-------------------------------------

-Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	AP1	BP1	CP1
-Coñecer os contidos que se cursan nas respectivas ensinanzas.	AP2	BP2	CP3
-Coñecer a historia e os desenvolvementos recentes das materias e as súas perspectivas para poder transmitir unha visión dinámica das mesmas.	AP3	BP3	CP4
-Coñecer os desenvolvementos teórico-prácticos do ensino e a aprendizaxe das materias correspondentes.	AP4	BP4	CP6
-Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.	AP5	BP5	CP7
-Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.	AP6	BP6	CP8
-Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas das e dos estudantes.	AP7	BP8	
-Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.	AP8		
-Coñecer estratexias e procedimentos de avaliación e entender a avaliación como un procedemento de regulamentación da aprendizaxe e estímulo ao esforzo.	AP9		
-Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	AP10		
-Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación empregando indicadores de calidade.	AP11		
-Identificar os problemas relativos ao ensino e aprendizaxe das materias da especialización e propor alternativas e solucións.	AP12		
-Identificar os problemas relativos ao ensino e aprendizaxe das materias da especialización e propor alternativas e solucións.	AP13		
-Respetar e promover os dereitos humanos, os valores da cultura da paz e dos valores democráticos, e o recoñecemento dos principios e fundamentos da atención á diversidade.	AP14		
-Acreditar un bon uso da expresión oral e escrita na práctica docente.	AP19		
-Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.			
-Comprender o desenvolvemento da personalidade de estes estudantes e as posibles disfuncións que afectan á aprendizaxe.			
-Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecimentos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.			
-Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.			
-Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posibles problemas.			
-Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.			
-Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.			
-Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma.			
-Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			
-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.			
-Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			
-Asumir como profesional e cidadán/cidadá a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			
-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Introducción á didáctica da Historia.	<ul style="list-style-type: none"> - A Historia como disciplina escolar: eixos estruturantes. - Finalidades do ensino da Historia e a educación para a cidadanía. - Dificultades dos contidos históricos para os estudantes de Educación Secundaria e Bacharelato.

Tema 2. Estratexias e recursos didácticos para a ensino-aprendizaxe da Historia.	<ul style="list-style-type: none"> - Selección, organización e secuenciación dos contidos históricos. - Estratexias de ensino-aprendizaxe e a súa relación cos distintos modelos didácticos. Diferentes tipos de actividades. - Recursos didácticos e experiencias de aprendizaxe no ensino da Historia.
Tema 3. Elaboración de propostas didácticas de Historia para a Educación Secundaria Obrigatoria e o Bacharelato.	<ul style="list-style-type: none"> - Criterios de selección e elaboración de materiais educativos. - A avaliación dos contidos históricos. Criterios e instrumentos de avaliación. - Como realizar propostas didácticas de Historia.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A12 A13 A14 B1 C1 C4 C7	4	10	14
Traballos tutelados	A1 A8 A9 A19 B3 B4 C3 C6 C8	6	15	21
Aprendizaxe colaborativa	A1 A8 A11 A12 A14 B2 B5	12	13	25
Discusión dirixida	A12 A13 A14 A19 B8 C4 C7	1	2	3
Presentación oral	A19 B3 C1 C4 C6 C7	2	15	17
Sesión maxistral	B1 B3 B4 B5 C4 C6	21	10	31
Actividades iniciais	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A10 A11 A12 A13 A14 B6	2	25	27
Atención personalizada		12	0	12

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Análise de fontes documentais	Actividades que se realizarán ao longo da materia onde se analizarán diferentes fontes documentais. Fundamentalmente artigos de investigación sobre Historia e a súa función social, Didáctica da Historia e as Ciencias Sociais desde unha perspectiva crítica.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma do alumnado, consistirá na formulación e desenvolvemento dunha investigación ou innovación propia do campo da Didáctica da Historia e das Ciencias Sociais.
Aprendizaxe colaborativa	Traballo en grupo de forma colaborativa coa axuda do profesor orientada fundamentalmente ao desenvolvemento do traballo tutelado.
Discusión dirixida	Reflexión e discusión en grupo, coa axuda do profesor, orientada fundamentalmente á comprensión da materia e a súa natureza e potencialidades.
Presentación oral	Como resultado do traballo tutelado presentarase na aula os obxectivos e resultados principais do mesmo.
Sesión maxistral	Mediante as sesións maxistras traballaranse os contidos que conforman o marco teórico-práctico a partir da exposición oral, guiada co uso de presentacións, de medios audiovisuais e coa introdución de cuestións dirixidas ao alumnado coa finalidade de favorecer a aprendizaxe e a construción do coñecemento. Realizarase unha exposición xeral introdutoria de cada un dos distintos temas de que consta o programa, indicando os aspectos que o alumnado debe ampliar co seu traballo persoal, coas oportunas orientacións bibliográficas. Tendo en conta que esta materia se vai impartir seguindo un modelo híbrido, existe a posibilidade de que estas sesións maxistras sexan gravadas e postas a disposición do alumnado a través da Moodle da materia, dependendo do contexto sanitario provocado pola COVID-19.
Actividades iniciais	Metodoloxía centrada en familiarizar ao alumnado coa aprendizaxe e ensino da Historia e as Ciencias Sociais.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Actividades iniciais Análise de fontes documentais Traballos tutelados Aprendizaxe colaborativa	Os traballos de tarefas de aula terán un seguimento personalizado para garantir o cumprimento dos obxectivos e prazos así como para resolver dúbidas.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Análise de fontes documentais	A12 A13 A14 B1 C1 C4 C7	Analizarase criticamente e reflexionarase sobre documentación repartida na aula.	10
Traballos tutelados	A1 A8 A9 A19 B3 B4 C3 C6 C8	A aprendizaxe de metodoloxías para a súa aplicación didáctica concretarase na elaboración dun estudo ou traballo acerca dalgunha das temáticas consideradas no espectro dos espazos culturais. O alumnado seleccionará un tema, formulará os obxectivos, realizará unha xustificación, desenvolverá a metodoloxía idónea, resolverá o tema e/ou proposta e obterá as conclusións pertinentes.	40
Aprendizaxe colaborativa	A1 A8 A11 A12 A14 B2 B5	Actividades que promovan o traballo en pequenos grupos: intercambio de información, discusións, postas en común, toma de decisións, comprensión do grupo como unha tarefa única.	20
Discusión dirixida	A12 A13 A14 A19 B8 C4 C7	Os textos e temas que se traballen na aula serán obxecto, puntualmente, de discusión dirixida na aula. facilitando a adquisición das destrezas explicativas fundamentais para o desenvolvemento da profesión de profesor/a.	15
Presentación oral	A19 B3 C1 C4 C6 C7	Os traballos de pequeno grupo serán obxecto de exposición na aula, xa que facilitan a adquisición das destrezas explicativas fundamentais para o desenvolvemento da profesión de mestres/as.	15

Observacións avaliación

- Na avaliación terase en conta a participación e dedicación á materia, tanto na aula como nas actividades realizadas fóra da mesma.

- O

alumnado que non supere a avaliación continua a partir das metodoloxías presentes na materia ou asista a menos do 80% das sesións terá que superar unha proba obxectiva na primeira ou segunda oportunidade que terá un peso do 100% da avaliación.

- Nos traballos a realizar o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da Internet ou intelixencia artificial, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é ou caso, ou permiso do seu autor/a, poderá ser considerada causa de cualificación de suspenso na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento. Igualmente, será imprescindible a corrección lingüística á hora de dar por superados os devanditos traballos.

- Arealización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Alumnado con recoñecemento de dispensa académica

Segundo o establecido na " NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO E A PERMANENCIA E A PROGRESIÓN DOS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UNIVERSIDADE DA CORUÑA (aprobada polo Consello Social do 04/05/2017):

1. Deberá poñelo en coñecemento do docente na primeira semana de clase, ou, se isto non fora posible, nun prazo non superior a 7 días desde que lle fora concedido o recoñecemento.

2. Terán que realizar, individualmente, todas as actividades/traballos propostos ao longo do curso e entregalos nas datas establecidas polo docente. Se non se cumpre a entrega na data sinalada considerarase ?Non presentado?.

3. A cualificación será a media ponderada das notas das actividades e traballos realizados durante o curso e da nota da proba realizada na data do calendario oficial de exames, debendo obter en cada unha das partes un aprobado (5 sobre 10) para poder superar a materia. No caso de non superar algunha das partes na primeira oportunidade, deberán repetir na segunda oportunidade as partes non aprobadas (actividades/traballos e/ou proba).

Todos os aspectos relacionados con ?dispensa académica? , ?dedicación ao estudo? , ?permanencia? e ?fraude académica? rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC.?

Fontes de información

Bibliografía básica

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA-BURKE, P (1994): Formas de hacer historia, Alianza, Madrid.-CARRETERO, M ET ALII (1989): La enseñanza de las Ciencias Sociales.Madrid. Visor.-FERNÁNDEZ VALENCIA, A. (coor, 2001): Las mujeres en la enseñanza de las Ciencias Sociales. Madrid. Síntesis.-HERNÁNDEZ SANDOICA, E. (1995): Los caminos de la historia.Madrid. Síntesis.-HERNÁNDEZ SANDOICA, E. (2004): Tendencias historiográficas actuales. Escribir Hª de hoy. Madrid. Akal.-PLUCKROSE, (1993): Enseñanza y aprendizaje de la historia. Madrid. Morata.-UBIETO, A. (1988): El entorno, lo que nos rodea, como fuente histórica y materia de estudio. ICE de la Universidad de Zaragoza.

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Segundo se

recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarse a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. Deberanse detectar situacións de discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías